

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

HARMONOGRAM REALIZACJI

szkolenia zawodowego w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego

w związku z realizacją projektu

w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pn.
Program Rozwojowy Wyższej Szkole Medycznej w Białymstoku, nr WND-POWR 05.05.00-00-0027/18

realizowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
Osi priorytetowej V Wsparcie dla obszaru zdrowia
Działania nr 5.5 Rozwój usług pielęgniarских

Lp.	Nazwa modułu	Liczba godzin teorii	Prowadzący	
I	Mikrobiologia	25	dr Paweł Kitlas	28.01 (8.00-12.00) 5 h 12.02 (8.00-16.00) 10 h 18.03 (8.00-16.00) 10 h
II	Immunologia i szczepienia ochronne	15	Dr Agnieszka Zakrzaska	11.02 (8.00-16.00) 10 h 25.02 (8.00-12.00) 5 h
III	Choroby zakaźne	25	Dr Agnieszka Zakrzaska	26.02 (12.00-16.00) 5 h 11.03. (08.00-16.00) 10h 12.03 (8.00-16.00) 10 h
IV	Wybrane obszary ryzyka zakażeń związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	50	dr Bianka Sztukowska	25.03 (8.00-16.00) 10 h 26.03 (8.00-16.00) 10 h 15.04 (8.00-16.00) 10 h 22.04 (8.00-16.00) 10 h 20.05 (8.00-16.00) 10 h
V	Higiena szpitalna	15	Dr Paweł Kitlas	27.05 (8.00-16.00) 10 h 28.05 (8.00-12.00) 5 h
VI	Organizacja pracy pielęgniarki, położnej specjalisty ds. epidemiologii	45	Mgr Eliza Nurkowska	26.02. (8.00-12.00) 5 h 21.05 (08.00-16.00) 10 h 24.06 (8.00-16.00) 10 h 08.07 (8.00-16.00) 10 h 09.07 (8.00-16.00) 10 h
VII	Epidemiologia – wybrane zagadnienia	15	Dr Paweł Kitlas	15.07 (8.00-16.00) 10 h 16.07 (8.00-12.00) 5 h

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

łącznie		190		

* Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 80% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 20%, co stanowi nie więcej niż 61 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

I. ZAKRES TREŚCI PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

MODUŁ I

Nazwa modułu	MIKROBIOLOGIA
Cel kształcenia	Celem modułu jest dostarczenie pielęgniarce, położnej aktualnej wiedzy z zakresu mikrobiologii oraz wskazanie jej roli i zadań w systemie kontroli zakażeń szpitalnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W1. charakteryzuje naturalne środowisko człowieka w zakresie mikrobiologii wody, żywności i powietrza oraz źródła ich zanieczyszczenia w środowisku szpitalnym;</p> <p>W2. definiuje pojęcia: wirus, bakteria, grzyb, pierwotniak, patogen, saprofit, pasożyt;</p> <p>W3. identyfikuje rozmieszczenie i rolę flory fizjologicznej w poszczególnych narządach i układach organizmu człowieka;</p> <p>W4. wyjaśnia podstawy chorobotwórczości drobnoustrojów, w tym zdefiniuje pojęcia: zjadliwość, inwazyjność i toksyczność oraz wymienia toksyny i enzymy odpowiedzialne za toksyczność;</p> <p>W5. różnicuje główne etapy infekcji;</p> <p>W6. wyjaśnia pojęcia: kolonizacja, infekcja: objawowa i bezobjawowa, ostra i przewlekła, latentna i oportunistyczna;</p> <p>W7. wymienia podstawowe grupy drobnoustrojów chorobotwórczych oraz zakażenia przez nie wywoływane;</p> <p>W8. definiuje pojęcie antybiotyku, chemioterapeutyku, preparatu dezynfekcyjnego, mechanizmy ich działania oraz definiuje mechanizmy oporności drobnoustrojów chorobotwórczych na te substancje chemiczne;</p> <p>W9. wskazuje rolę zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w prewencji zakażeń, w programie ochrony antybiotyków.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U1. posługiwać się prawidłową terminologią z zakresu mikrobiologii;</p> <p>U2. przeanalizować źródła zanieczyszczenia powietrza w środowisku szpitalnym;</p> <p>U3. pobrać i przesłać próbki materiału klinicznego do badania mikrobiologicznego zgodnie z obowiązującymi procedurami;</p> <p>U4. pobrać próbki materiału do badań mikrobiologicznych ze środowiska szpitalnego w ramach dochodzenia epidemiologicznego;</p>
-------------------------------	--

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>U5. edukować personel medyczny oddziału w zakresie pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań mikrobiologicznych zgodnie z obowiązującymi procedurami;</p> <p>U6. prowadzić w oddziale kontrole w zakresie pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań mikrobiologicznych;</p> <p>U7. przeanalizować mechanizmy oporności drobnoustrojów chorobotwórczych na antybiotyki, chemioterapeutyki i środki dezynfekcyjne;</p> <p>U8. edukować personel na podstawie programu ochrony antybiotyków oraz informować o roli zespołu kontrolizakażeń szpitalnych w tym zakresie.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. cechuje się skrupulatnością, dokładnością, kreatywnością, wnikliwością, sumiennością; K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>lekarz</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie mikrobiologii; 2. <u>minimum magister biologii</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada specjalizację w dziedzinie mikrobiologii, lub 2) posiada specjalizację w dziedzinie mikrobiologii medycznej. 3. minimum magister analityki medycznej
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>–</p>

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	Wykład, wykład z dyskusją – 20 godz. Ćwiczenia – 5 godz.
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 25 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 20 godz.; • ćwiczenia – 5 godz.; <p>Praca własna uczestnika kursu: 36 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 5 godz.; • przygotowanie pracy pisemnej – 3 godz.; • przygotowanie studium przypadku – 3 godz.; • przygotowanie się do zaliczenia modułu – 25 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 61 godz.</p>
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład, wykład z dyskusją, ćwiczenia.
Stosowane środki dydaktyczne	Rzutnik multimedialny. Plansze. Teksty, dokumenty źródłowe. Filmy, zdjęcia. Procedury i standardy mikrobiologiczne. Zasoby laboratorium, w którym realizowany jest staż.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna, lub praca pisemna. W zakresie umiejętności: Studium przypadku, aktywność na ćwiczeniach, analiza danych w obszarze mikrobiologii, prezentacja multimedialna. W zakresie kompetencji społecznych: samoocena uczestnika szkolenia, obserwacja przez wykładowcę i opiekuna stażu.</p>
<p>Warunki zaliczenia modułu</p>	<p>Obecność na wykładach. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu lub uzyskanie pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej, lub pracy pisemnej. Obecność na ćwiczeniach i uzyskanie pozytywnej oceny z przygotowania prezentacji multimedialnej. Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).</p>
<p>Treści modułu kształcenia</p>	<p>1. Mikrobiologia środowiska naturalnego człowieka: (4 godz.)</p> <p>a) mikrobiologia wody:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skład mikroflory, 2) zanieczyszczenia wody drobnoustrojami, 3) rezerwuary, drogi i wrota zakażeń u ludzi, 4) zakażenia i choroby będące wynikiem spożycia lub kontaktu z zanieczyszczoną wodą, 5) sposoby uzdatniania wody, 6) nadzór sanitarny nad czystością mikrobiologiczną wody, 7) woda stosowana w placówkach ochrony zdrowia i znaczenie w kontroli zakażeń; <p>b) mikrobiologia powietrza:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) skład mikroflory, b) zanieczyszczenia wody drobnoustrojami, c) rezerwuary, drogi i wrota zakażeń u ludzi, d) zakażenia przenoszone drogą powietrzno-pyłową,

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<ul style="list-style-type: none">e) zakażenia przenoszone drogą powietrzno-kropelkową,f) czystość sal operacyjnych i innych pomieszczeń,g) nadzór nad systemami wentylacji i klimatyzacji;c) mikrobiologia żywności:<ul style="list-style-type: none">a) skład mikroflory,b) zanieczyszczenia żywności,c) rezerwuary, drogi i wrota zakażeń u ludzi,d) zakażenia będące wynikiem spożycia zanieczyszczonej żywności,e) nadzór sanitarny nad czystością mikrobiologiczną żywności w podmiotach leczniczych,
--	--

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

f) bezpieczeństwo zdrowotne żywności (HACCP).

2. Charakterystyka wybranych grup drobnoustrojów chorobotwórczych: (5 godz.)

- a) klasyfikacja drobnoustrojów (wirusy, bakterie, grzyby, pierwotniaki, saprofity, pasożyty) oraz priony;
- b) szczepy odpowiedzialne za powstawanie epidemii zakażeń szpitalnych;
- c) postaci kliniczne zakażeń szpitalnych wywołane przez poszczególne patogeny;
- d) Znaczenie badań mikrobiologicznych w rozpoznawaniu zakażeń szpitalnych.

3. Flora fizjologiczna organizmu człowieka: (3 godz.)

- 1) rozmieszczenie i skład flory fizjologicznej:
 - a) flora skóry,
 - b) flora ucha,
 - c) flora oka,
 - d) flora dróg oddechowych,
 - e) flora jamy ustnej,
 - f) flora przewodu pokarmowego,
 - g) flora układu moczowo-płciowego;
- 2) znaczenie flory fizjologicznej.

4. Podstawy chorobotwórczości mikroorganizmów: (7 godz.)

- 1) patogenność, zjadliwość i toksyczność;
- 2) czynniki warunkujące chorobotwórczość:
 - a) oporność na wysychanie,
 - b) oporność na działanie preparatów dezynfekcyjnych,
 - c) oligotrofizm;
- 3) zjadliwość:
 - a) czynniki ułatwiające kolonizację i inwazję,
 - b) czynniki działające toksycznie na komórkę (hemolizyny, toksyna A, toksyna TSST1)

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	4) enzymy (hialuronidaza, kolagenoza, koagulaza, fibrynolizyna);5) toksyny (egzotoksyny i endotoksyny);6) inwazyjność: a) czynniki ułatwiające kolonizację makroustroju,

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>b) czynniki ułatwiające inwazję (bakteriocyny, siderofory);</p> <p>7) czynniki inwazji;</p> <p>8) kolonizacja bakteryjna, etapy i rodzaje infekcji;</p> <p>9) łańcuch epidemiczny zakażeń szpitalnych wywołanych przez poszczególne drobnoustroje chorobotwórcze;</p> <p>10) stan nosicielstwa a ryzyko rozwoju zakażeń szpitalnych;</p> <p>11) rola biofilmu bakteryjnego w etiopatogenezie zakażeń szpitalnych;</p> <p>12) mechanizmy obronne organizmu człowieka.</p> <p>5. Antybiotyki i chemioterapeutyki: (5 godz.)</p> <p>1) programy ochrony antybiotyków w kraju i na świecie;</p> <p>2) rola i działania zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w prewencji zakażeń i realizacji Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków.</p> <p>6. Współpraca z Państwową Inspekcją Sanitarną: (1 godz.)</p>
--	---

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu

Literatura podstawowa:

1. Heczko P. (red.): *Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych*. PZWL, Warszawa 2006
2. Przondo-Mordarska A., Bartoszewicz M., Fleischer M.: *Procedury diagnostyki mikrobiologicznej w wybranych zakażeniach układowych*. Continuo, Wrocław 2004

Literatura uzupełniająca:

1. Dzierżanowska D.: *Patogeny zakażeń szpitalnych*. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008
2. Dzierżanowska D. (red.): *Zakażenia szpitalne*. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008
3. Baumann-Popczyk A., Sadkowska-Todys M., Zieliński A. (red.): *Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka*. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2014
4. Strony internetowe:
 - www.gis.gov.pl
 - www.pzh.gov.pl
 - www.microbiology.pl
 - www.ptzs.org.pl
 - www.antybiotyki.edu.pl
 - www.microbiology.pl

Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń (Dz. U. z 2014 r., poz. 459)
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych (Dz. U. z 2006 r., Nr 61, poz. 435)

MODUŁ II

Nazwa modułu	IMMUNOLOGIA I SZCZEPIONIENIA OCHRONNE
Cel kształcenia	Celem modułu jest przekazanie pielęgniarce, położnej wiedzy o mechanizmach odporności oraz z zakresu szczepień ochronnych.
Efekty kształcenia dla modułu	W wyniku kształcenia uczestnik kursu: W zakresie wiedzy: W10. definiuje podstawowe pojęcia w immunologii oraz wyjaśni właściwości przeciwciał; W11. charakteryzuje rodzaje odporności oraz omówi odporność przeciwważną w poszczególnych rodzajach zakażenia; W12. objaśnia aktualny program szczepień zgodny z komunikatem Głównego Inspektora Sanitarnego; W13. charakteryzuje podział szczepionek i wymieni ich rodzaje; W14. omawia szczepienia ochronne dla osób z grup ryzyka; W15. przedstawia kryteria niepożądanego odczynu poszczepiennego. W zakresie umiejętności potrafi: U9. porównać rolę przeciwciał; U10. rozpoznać cechy odpowiedzi immunologicznej; U11. przeanalizować odporność przeciwważną; U12. uzasadnić znaczenie pamięci immunologicznej; U13. wybrać przepisy prawne regulujące szczepienia ochronne; U14. udokumentować szczepienia ochronne (karta uodpornienia, sprawozdawczość, formularze zgłoszeń niepożądanego odczynu poszczepiennego); U15. ocenić sposób transportu i przechowywania szczepionek. W zakresie kompetencji społecznych:

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoja wiedzę zawodową i umiejętności; K3. szanuje godność pacjenta;</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej; K5. przestrzega praw pacjenta.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>pielęgniarka, położna</u> : <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii , lub 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii lub szczepień ochronnych; 2. <u>lekarz</u> : <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie podstawowej opieki zdrowotnej lub 2) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie epidemiologii, lub 3) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie chorób zakaźnych.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>Zaliczenie poprzedniego modułu.</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykład problemowy – 10 godz. Dyskusja dydaktyczna – 2 godz. Analiza aktów prawnych – 3 godz.</p>

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 15 godz. wykład – 10 godz.; dyskusja – 2 godz.; analiza aktów prawnych – 3 godz.</p> <p>Praca własna uczestnika kursu: 20 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 5 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 35 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład problemowy, dyskusja, analiza aktów prawnych.</p>
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Rzutnik multimedialny. Komputer. Dokumenty źródłowe. Film o szczepieniach. Materiały prasowe. Akty prawne.</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru, odpowiedź ustna, lub praca pisemna. W zakresie umiejętności: Studium przypadku, aktywność na zajęciach, omówienie sytuacji. W zakresie kompetencji społecznych: samoocena uczestnika szkolenia, obserwacja przez wykładowcę.</p>

Warunki zaliczenia modułu	Obecność na wykładach. Aktywność podczas dyskusji dydaktycznej. Uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnej lub pracy pisemnej. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu.
Treści modułu kształcenia	1. Immunologia: (10 godz.) 1) podstawowe definicje w immunologii: a) antygen, b) immunoglobuliny, c) limfocyty; 2) morfologia układu odpornościowego: a) narządy, b) węzły chłonne, c) komórki uczestniczące w reakcjach immunologicznych, d) przeciwciała; 3) rola przeciwciał (IgA, IgD, IgE, IgG, IgM); 4) cechy odpowiedzi immunologicznej: a) limfocyty i przeciwciała, b) mechanizmy swoiste i nieswoiste;

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<ul style="list-style-type: none">5) typy odpowiedzi immunologicznej:<ul style="list-style-type: none">a) humoralna – rola przeciwciał,b) komórkowa;6) odporność przeciwzakaźna:<ul style="list-style-type: none">a) w zakażeniach bakteryjnych,b) w zakażeniach wirusowych,c) w zakażeniach grzybiczych,d) w zakażeniach wywołanych przez pasożyty;7) znaczenie pamięci immunologicznej. <p>2. Szczepienia ochronne: (5godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">1) wpływ szczepień na układ odpornościowy:<ul style="list-style-type: none">a) rodzaje odporności przeciwzakaźnej,b) szczepionki – definicje;2) podział szczepionek ze względu na:<ul style="list-style-type: none">a) formę antygenu,b) swoistość preparatu,c) postać preparatu;3) znaczenie szczepień ochronnych:<ul style="list-style-type: none">a) w stanach zaburzonej odporności,b) u kobiet ciężarnych;4) program Szczepień Ochronnych – Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego;5) szczepienia ochronne w grupach ryzyka;6) niepożądany odczyn poszczepienny:<ul style="list-style-type: none">a) uwarunkowania prawne,b) rodzaje i kryteria rozpoznawania,
--	--

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>c) formularze zgłoszeń; 7) dokumentowanie szczepień.</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Bernatowska E., Grzesiowski P., Mikuć B.: <i>Szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane od A do Z</i>. PZWL, Warszawa 20142. Czajka H., Wysocki J.: <i>Szczepienia w profilaktyce chorób zakaźnych</i>. HELP-MED, Kraków 2010, wyd. 13. Gołąb J., Jakóbisiak M., Stokłosa T., Lasek W.: <i>Immunologia</i>. PWN, Warszawa 20124. Mrozek-Budzyn D.: <i>Wakcynologia praktyczna</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 20155. Ptak M., Ptak W., Szczepanik M.: <i>Podstawy immunologii</i>. PZWL, Warszawa 20106. Stefanoff P.: <i>Rola szczepień ochronnych w programach eradykacji chorób zakaźnych</i> [w:] Magdzik W. (red.): <i>Wakcynologia</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2007, wyd. 2 popr. i aktualizowane <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Wysocki J., Czajka H.: <i>Szczepienia w pytaniach i odpowiedziach</i>. HELP-MED, Kraków 20102. Mamoń A.: <i>Szczepienia ochronne dzieci i dorosłych</i>. Ad vocem, Kraków 2010

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3. Strony internetowe:

- www.pzh.gov.pl (bieżące i roczne meldunki epidemiologiczne, aktualne druki statystyczne)
- www.gis.gov.pl (informacje dla podróżujących, informacje o chorobach zakaźnych, informacje dla podmiotów leczniczych, szczepienia ochronne)
- www.szczepienia.gis.gov.pl (aktualne, bieżące informacje przygotowywane przy współpracy ekspertów w dziedzinie wakcynologii, mające na celu promocję szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym)
- www.isap.sejm.gov.pl (bezpłatny dostęp do aktualnej i archiwalnej bazy polskich aktów prawnych)
- <http://wwwnc.cdc.gov/travel/> (informacje dla podróżujących)
- <http://poradnik.poland.gov.pl/> (poradnik Ministerstwa Spraw Zagranicznych – *Polak za granicą*)

Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1086, z późn. zm.) oraz komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie Programu Szczepień Ochronnych
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010 r. w sprawie wykazu zalecanych szczepień

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>ochronnych oraz sposobu finansowania i dokumentowania zalecanych szczepień ochronnych wymaganych międzynarodowymi przepisami zdrowotnymi (Dz. U. Nr 180, poz. 1215)</p> <ol style="list-style-type: none">4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania (Dz. U. Nr 254, poz. 1711)5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2012 r., w sprawie wykazu rodzajów czynności zawodowych oraz zalecanych szczepień ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonywania tych czynności (Dz. U. z 2012, poz. 40)
--	--

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ III

Nazwa modułu	CHOROBY ZAKAŻNE
Cel kształcenia	Celem modułu jest przygotowanie pielęgniarki, położnej do wdrażania prawidłowego postępowania w przypadku występowania chorób zakaźnych i zapobiegania ich przenoszeniu w środowisku szpitalnym.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W16. omawia występowanie chorób zakaźnych w Polsce i na świecie;</p> <p>W17. omawia uregulowania prawne w zakresie zwalczania chorób zakaźnych, w tym omawia zasady zgłaszania podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej oraz zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej;</p> <p>W18. wyjaśnia definicje epidemii, endemii, pandemii;</p> <p>W19. omawia ekspozycje zawodowe personelu medycznego i pomocniczego oraz wskazuje zasady postępowaniapoekspozycyjnego;</p> <p>W20. omawia epidemiologię i etiologię grypy, zmienność wirusów grypy oraz metody zapobiegania;</p> <p>W21. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu A;</p> <p>W22. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu B;</p> <p>W23. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby typu C;</p> <p>W24. omawia epidemiologię, czynniki ryzyka oraz zapobieganie zakażeniom HIV/zachorowaniom na AIDSu noworodków, dzieci i osób dorosłych;</p>
-------------------------------	---

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>W25. omawia epidemiologię i zapobieganie gruźlicy;</p> <p>W26. omawia postępowanie wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę;</p> <p>W27. omawia zakażenia wywołane przez bakterie z rodziny Legionellaceae;</p> <p>W28. omawia inwazyjną chorobę meningokokową;</p> <p>W29. omawia epidemiologię, drogi przenoszenia i zapobieganie chorobom zakaźnym wieku dziecięcego;</p> <p>W30. wymienia choroby zakaźne przenoszone drogą płciową;</p> <p>W31. omawia zakażenia i zatrucia pokarmowe oraz choroby pasożytnicze przewodu pokarmowego;</p> <p>W32. omawia choroby pasożytnicze skóry;</p> <p>W33. wyjaśnia definicję bronii biologicznej i jej cechy;</p>
--	--

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>W34. omawia choroby wywoływane przez broń biologiczną i ich klasyfikację;</p> <p>W35. wskazuje zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej;</p> <p>W36. wyjaśnia schemat postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U16. prowadzić kontrole w zakresie realizacji procedur z uwzględnieniem bezpieczeństwa personelu medycznego i pomocniczego;</p> <p>U17. znaleźć źródła danych epidemiologicznych dotyczących występowania i rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych;</p> <p>U18. wdrażać metody zwalczania chorób zakaźnych w oddziale;</p> <p>U19. edukować personel w zakresie zasad postępowania po ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał (IPIM);</p> <p>U20. opracować metody zapobiegania zakażeniom wirusem HIV;</p> <p>U21. zastosować w praktyce zasady izolacji pacjenta z rozpoznaniem gruźlicy płuc; U22. opracować zasady postępowania wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę płuc,</p> <p>U23. nadzorować realizację procedury zapobiegania przenoszeniu świerzbu na pacjentów i personel</p>
--	--

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>medyczny;</p> <p>U24. opracować procedury zapobiegania przenoszeniu wybranych chorób zakaźnych w warunkach szpitalnych;</p> <p>U25. postępować zgodnie ze schematem postępowania w przypadku zagrożenia niebezpieczną chorobą zakaźną. W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K3. szanuje godność pacjenta;</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K5. przestrzega praw pacjenta;</p> <p>K6. współpracuje z personelem medycznym zachowując zasady etyki zawodowej i własne kompetencje.</p>
--	---

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	Wykładowcą może być osoba spełniająca co najmniej jeden z warunków: 1. <u>Lekarz</u> : 1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie chorób zakaźnych; lub 2) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie pulmonologii; lub 3) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie pediatrii.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	Teoria – 25 godz.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 25 godz.</p> <ul style="list-style-type: none">• wykład – 20 godz.;• seminarium – 5 godz.; <p>Praca własna uczestnika kursu: 36 godz.</p> <ul style="list-style-type: none">• przygotowanie się do zajęć – 5 godz.;• przygotowanie prezentacji – 3 godz.;• przygotowanie pracy pisemnej – 3 godz.;• opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 25 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 61 godz.</p>
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład, seminarium, staż.

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Stosowane środki dydaktyczne	Zestaw multimedialny. Procedury i standardy medyczne.Rekomendacje i zalecenia. Dokumenty źródłowe. Studium przypadku.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna. W zakresie umiejętności: Analiza studium przypadku, opracowanie procedury postępowania personelu medycznego i pomocniczego w przypadku wybranej choroby zakaźnej w oddziale, opracowanie prezentacji multimedialnej na temat epidemiologii i zapobiegania przenoszenia wybranej choroby zakaźnej. W zakresie kompetencji społecznych: Obserwacja 360 stopni.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Warunki zaliczenia modułu	Obecność na wykładach. Obecność na stażu. Aktywność na zajęciach. Uzyskanie pozytywnej oceny z analizy studium przypadku lub pisemnego opracowania procedury postępowaniapersonelu medycznego i pomocniczego w przypadku wybranej choroby zakaźnej w oddziale lub opracowania prezentacji multimedialnej na temat epidemiologii i zapobiegania przenoszenia wybranej choroby zakaźnej. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu lub pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej. Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).
Treści modułu kształcenia	1. Wprowadzenie do epidemiologii chorób zakaźnych: (5 godz.) <ol style="list-style-type: none">1) występowanie chorób zakaźnych w Polsce i na świecie;2) zwalczanie chorób zakaźnych;3) zgłaszalność chorób zakaźnych;4) epidemia, endemia, pandemia;5) ekspozycje zawodowe personelu medycznego i pomocniczego.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Wybrane choroby zakaźne: (17 godz.)

- 1) grypa: epidemiologia, etiologia, zapobieganie:
 - a) grypa sezonowa,
 - b) grypa ptaków u ludzi, świńska grypa i inne;
- 2) wirusowe zapalenia wątroby: epidemiologia, etiologia, zapobieganie:
 - a) wirusowe zapalenie wątroby typu A,
 - b) wirusowe zapalenie wątroby typu B,
 - c) wirusowe zapalenie wątroby typu C;
- 3) zakażenie HIV/zachorowanie na AIDS u noworodków, dzieci i osób dorosłych – epidemiologia, czynniki ryzyka, zapobieganie:
 - a) charakterystyka wirusa HIV,
 - b) fazy zakażenia HIV, kategorie kliniczne AIDS;
- 4) gruźlica – epidemiologia, zapobieganie:
 - a) gruźlica płuc,
 - b) gruźlica pozapłucna, prosówka,

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<ul style="list-style-type: none">c) postępowanie wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę,d) zalecenia i rekomendacje dotyczące rozpoznawania, leczenia i zapobiegania gruźlicy u dorosłych i dzieci; <p>5) zakażenia wywołane przez bakterie z rodziny Legionellaceae;</p> <p>6) inwazyjna choroba meningokokowa;</p> <p>7) choroby zakaźne wieku dziecięcego – epidemiologia, drogi przenoszenia, zapobieganie;</p> <p>8) choroby przenoszone drogą płciową: epidemiologia, zapobieganie;</p> <p>9) wybrane choroby pasożytnicze skóry, przewodu pokarmowego;</p> <p>10) inne choroby stanowiące ważny i aktualny problem epidemiologiczny.</p> <p>3. Bioterroryzm: (3 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">1) definicja broni biologicznej i jej cechy;2) choroby wywoływane przy użyciu broni biologicznej i ich klasyfikacja;3) zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej;4) schemat postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem.
--	--

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu

Literatura podstawowa:

1. Cianciara J., Juszczyk J. (red.): *Choroby zakaźne i pasożytnicze*. Wyd. Czelej, Lublin 2012
2. Baumann-Popczyk A., Sadkowska-Todys M., Zieliński A. (red.): *Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka*. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2014
3. Rudkowski Z.: *Choroby zakaźne i pasożytnicze u dzieci*. PZWL, Warszawa 2013
4. Chomiczewski K., Kocik J.: *Bioterroryzm. Zasady postępowania lekarskiego*. PZWL, Warszawa 2002
5. Korzeniewska-Koseła M.: *Postępowanie wobec osób z kontaktu z chorym na gruźlicę – aktualne zalecenia dla krajów europejskich o małej częstości występowania gruźlicy i polska perspektywa*. Medycyna Praktyczna, 2011
6. Zespół autorów: *Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania, leczenia i zapobiegania gruźlicy u dorosłych i dzieci*. „Pneumonologia i Alergologia Polska” 2013, t. 81, nr 4, str. 323–379

Literatura uzupełniająca:

1. „Przegląd Epidemiologiczny”, Kwartalnik NIZP-PZH
2. Strony internetowe:
 - www.pzh.gov.pl
 - www.hcv.pzh.gov.pl

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- www.gis.gov.pl
- www.aids.gov.pl

Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zgłoszeń podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 848)
3. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS (Dz. U. Nr 44, poz. 227)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 696)
5. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r., poz. 757, z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2010 r., poz. 229, z późn. zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716)
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010 r. w sprawie wykazu zalecanych szczepień ochronnych oraz sposobu finansowania i dokumentowania zalecanych szczepień ochronnych wymaganych międzynarodowymi przepisami zdrowotnymi (Dz. U. Nr 180, poz. 1215)

MODUŁ IV

Nazwa modułu	WYBRANE OBSZARY RYZYKA ZWIĄZANE Z UDZIELANIEM ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH
Cel kształcenia	Cel kształcenia jest dostarczenie pielęgniarce, położnej wiedzy i umiejętności do realizacji zadań z obszaru profilaktyki i rozpoznawania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz postępowania w przypadku ich wystąpienia.
Efekty kształcenia dla modułu	W wyniku kształcenia uczestnik kursu: W zakresie wiedzy: W37. wskazuje akty prawne w obszarze zakażeń związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych; W38. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu moczowego; W39. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu oddechowego; W40. przedstawia etiologię i omawia czynniki ryzyka zakażeń układu pokarmowego; W41. różnicuje drobnoustroje wywołujące zakażenia ran; W42. wymienia czynniki ryzyka zakażenia miejsca operowanego; W43. wymienia zalecenia dotyczące kaniulacji naczyń obwodowych i centralnych; W44. definiuje źródła zakażeń w lecznictwie szpitalnym; W45. definiuje źródła zakażeń w lecznictwie ambulatoryjnym. W zakresie umiejętności potrafi: U26. ocenić ryzyko zakażeń szpitalnych z uwzględnieniem okresu inkubacji; U27. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń szpitalnych układu moczowego; U28. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń szpitalnych układu oddechowego; U29. rozpoznać czynniki ryzyka zakażenia szpitalnego miejsca operowanego; U30. rozpoznać czynniki ryzyka i źródła zakażenia szpitalnego układu pokarmowego; U31. wybrać i zastosować zasady opieki nad pacjentem z biegunką; U32. rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń związanych z kaniulacją naczyń obwodowych; U33. wdrożyć zasady izolacji ochronnej; U34. edukować personel i pacjentów w zakresie prewencji zakażeń; U35. wybrać i zastosować metody prewencji zakażeń, uwzględniając drogi ich

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>przenoszenia;</p> <p>U36. proponować procedury minimalizujące ryzyko wystąpienia zakażeń.</p>
--	--

	<p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności,</p> <p>K3. szanuje godność pacjenta;</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K5. przestrzega praw pacjenta.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być osoba spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <p>1. <u>pielęgniarka, położna:</u></p> <p>1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii, lub</p> <p>2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii;</p> <p>2. <u>lekarz:</u></p> <p>1) posiada specjalizację lekarską w dziedzinie chorób zakaźnych.</p>
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład problemowy, ćwiczenia i pokaz filmu – 35 godz.</p> <p>Analiza aktów prawnych – 5 godz.</p> <p>Dyskusja dydaktyczna – 10 godz.</p>

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 50 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady i ćwiczenia – 35 godz.; • analiza aktów prawnych – 5 godz.; • dyskusja dydaktyczna – 10 godz.; <p>Praca własna uczestnika kursu: 82 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 15 godz.; • przygotowanie pracy pisemnej – 3 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 64 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 132 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład problemowy i ćwiczenia, analiza aktów prawnych, dyskusja dydaktyczna, pokaz filmu, staż.</p>
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Rzutnik multimedialny. Komputer. Dokumenty źródłowe. Film. Procedury i standardy.Materiały prasowe.</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna, praca pisemna. W zakresie umiejętności: Analiza danych, studium przypadku, sprawdzian praktyczny. W zakresie kompetencji społecznych: Obserwacja 360 stopni.</p>

Warunki zaliczenia modułu	<p>Obecność na wykładach.</p> <p>Obecność na ćwiczeniach i stażu.</p> <p>Aktywność na zajęciach.</p> <p>Uzyskanie pozytywnej oceny z wykonania sprawdzianu praktycznego.</p> <p>Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu wiedzy lub uzyskanie pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej.</p> <p>Uzyskanie pozytywnej oceny pracy pisemnej.</p> <p>Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).</p>
Treści modułu kształcenia	<p>1. Zakażenia – akty prawne regulujące problem: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) definicje; 2) czynniki ryzyka wystąpienia zakażeń; 3) źródła, drogi przenoszenia zakażeń; 4) rodzaje występowania zakażeń; 5) kolonizacja; 6) nosicielstwo. <p>2. Zakażenia układu moczowego – ZUM: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) czynniki ryzyka wystąpienia ZUM; 2) źródła zakażeń;
	<ol style="list-style-type: none"> 3) etiologia; 4) diagnostyka zakażeń układu moczowego; 5) zasady postępowania z pacjentem z ZUM; 6) profilaktyka ZUM; 7) monitorowanie ZUM. <p>3. Zakażenia układu oddechowego: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) etiologia zakażeń układu oddechowego; 2) drogi szerzenia się zakażeń układu oddechowego; 3) czynniki ryzyka zakażeń dróg oddechowych; 4) szpitalne zapalenia płuc; 5) zakażenie układu oddechowego u chorych sztucznie wentylowanych; 6) profilaktyka zakażeń układu oddechowego;

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>7) monitorowanie zakażeń układu oddechowego.</p> <p>4. Zakażenia związane z kaniulacją naczyń obwodowych oraz terapią dożylną: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) czynniki ryzyka zakażeń związanych z kaniulacją;2) etiologia zakażeń związanych z kaniulacją;3) źródła i miejsca kolonizacji kaniuli naczyniowej;4) postępowanie w przypadku podejrzenia lub rozpoznaniu zakażenia;5) profilaktyka zakażeń związanych z obecnością kaniul naczyniowych;6) zakażenie związane z podawaniem płynów infuzyjnych. <p>5. Zakażenia układu pokarmowego: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) etiologia zakażeń:<ol style="list-style-type: none">a) bakteryjne – salmonellozy, Clostridium difficile,b) wirusowe – rotawirusy i adenowirusy,c) grzybicze;2) źródła, rezerwuary i drogi szerzenia się zakażeń układu pokarmowego;3) metody postępowania – zastosowanie izolacji;4) opieka nad pacjentem z biegunką;5) profilaktyka zakażeń.
--	--

6. Zakażenia miejsca operowanego: (3 godz.)

- 1) czynniki etiologiczne;
- 2) czynniki ryzyka;
- 3) zmiana opatrunku;
- 4) pobieranie materiału z rany do badania mikrobiologicznego.

7. Ograniczanie ryzyka występowania zakażeń w leczeniu szpitalnym: (24 godz.)

- 1) czynniki ryzyka występowania zakażeń w:
 - a) oddziałach zachowawczych,
 - b) oddziałach zabiegowych,
 - c) oddziale intensywnej terapii,
 - d) stacji dializ,
 - e) bloku operacyjnym;
- 2) profilaktyka zakażeń w wybranych jednostkach szpitala;
- 3) monitorowanie zakażeń;
- 4) profesjonalna higiena rąk (mycie, dezynfekcja, pielęgnacja, stan skóry i paznokci);
- 5) dezynfekcja skóry pacjenta;
- 6) czynniki wpływające na ograniczanie ryzyka występowania zakażeń:
 - a) dezynfekcja sprzętu, narzędzi, powierzchni,
 - b) utrzymanie higieny – sprzątanie, postępowanie z odpadami;
- 7) izolacja pacjentów:
 - a) standardowa,
 - b) ochronna,
 - c) w zależności od dróg przenoszenia,
 - d) opracowywanie i wdrażanie standardów, procedur, zasad postępowania,
 - e) szkolenia personelu każdego szczebla.

8. Ograniczanie ryzyka występowania zakażeń w leczeniu ambulatoryjnym: (6 godz.)

- 1) poradnia – gabinet zabiegowy, punkt szczepień:
 - a) higiena rąk,
 - b) czynniki wpływające na ograniczanie ryzyka występowania zakażeń:

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<ul style="list-style-type: none">- dezynfekcja sprzętu, narzędzi, powierzchni,- utrzymanie higieny – sprzątanie, postępowanie z odpadami, <p>c) dezynfekcja skóry pacjenta,</p> <p>d) szkolenia personelu;</p> <p>2) środowisko domowe pacjenta:</p> <ul style="list-style-type: none">a) wyposażenie torby pielęgniarzkiej,b) dobór środków dezynfekcyjnych,c) postępowanie z odpadami – zużyty sprzęt do iniekcji, opatrunki,d) postępowanie z krwią pobraną w domu pacjenta – zasady bezpieczeństwa,e) postępowanie z torbą po zakończonych wizytach,f) edukacja pacjenta i jego rodziny. <p>9. Dokumentowanie wykonanych działań: (2 godz.)</p>
--	---

<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Denys A. (red.): <i>Zakażenia szpitalne, Wybrane zagadnienia</i>. Wolters Kluwer Business, Warszawa 2012 2. Dyk D.: <i>Badania fizykalne w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studiów medycznych</i>. PZWL, Warszawa 2013 3. Dzierżanowska D.: <i>Ciężkie zakażenia szpitalne. Problem interdyscyplinarny</i>. Evereth, Warszawa 2013 4. Dzierżanowska D.: <i>Postacie kliniczne zakażeń szpitalnych</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2007 5. Dzierżanowska D.: <i>Patogeny zakażeń szpitalnych</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008 6. Dzierżanowska D. (red.): <i>Zakażenia szpitalne</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008 7. Fleischer M., Bober-Gheek B.: <i>Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego</i>. Urban & Partner, Warszawa 2006 8. Heczko P. (red.): <i>Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarzek, położnych i ratowników medycznych</i>. PZWL, Warszawa 2006 9. Heczko P., Wójkowska-Mach J. (red.): <i>Zakażenia szpitalne. Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń</i>. PZWL, Warszawa 2009 10. Narodowy Program Ochrony Antybiotyków na lata 2013–2015 i strategię w jego ramach <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ball S.: <i>SARS i inne nowe epidemie</i>. Medyk, Warszawa 2003 2. Cianciara J., Juszczyk J. (red.): <i>Choroby zakaźne i pasożytnicze</i>. Wyd. Czelej, Lublin 2007 3. Ciuruś M. J.: <i>Pielęgniarstwo operacyjne</i>. Makmed, Lublin 2007
	<ol style="list-style-type: none"> 4. Walewska E.: <i>Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego</i>. PZWL, Warszawa 2010 5. Strony internetowe: <ul style="list-style-type: none"> – www.pzh.gov.pl (bieżące i roczne meldunki epidemiologiczne, aktualne druki statystyczne, aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych, informacje dla laboratoriów) – www.gis.gov.pl (informacje dla podróżujących, informacje o chorobach zakaźnych, informacje dla podmiotów leczniczych, szczepienia ochronne) – www.pspe.pl (Zeszyty, aktualne informacje dla środowiska) – www.ptzs.org.pl (aktualne informacje Polskiego Towarzystwa Zakażeń Szpitalnych) – www.isap.sejm.gov.pl (bezpłatny dostęp do aktualnej i archiwalnej bazy polskich aktów prawnych) – www.ecdc.europa.eu (bieżące, bezpłatne aktualności w dziedzinie chorób zakaźnych i zakażeń w tym zakażeńszpitalnych). – www.who.int/en/ (bieżące, bezpłatne aktualności w dziedzinie chorób zakaźnych i zakażeń) – www.antybiotyki.edu.pl (Narodowy Program Ochrony Antybiotyków, rekomendacje i dokumenty w zakresie polityki antybiotykowej)

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny)</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.)2. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS (Dz. U. Nr 44, poz. 227)3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 696)4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716)5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.)6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2011 r., poz. 739, z późn. zm.)
--	---

MODUŁ V

Nazwa modułu	HIGIENA SZPITALNA
Cel kształcenia	Cel kształcenia jest dostarczenie pielęgniarce, położnej aktualnej wiedzy o wymogach i zasadach utrzymania higieny w podmiotach leczniczych.
Efekty kształcenia dla modułu	W wyniku kształcenia uczestnik kursu: W zakresie wiedzy: W46. omawia organizację i nadzór nad systemami utrzymania czystości w pomieszczeniach leczniczych; W47. omawia procesy mycia, dezynfekcji i sterylizacji sprzętu i wyrobów medycznych; W48. omawia znaczenie higieny rąk w podmiotach leczniczych, wg wytycznych WHO; W49. omawia organizację i zasady prawidłowego funkcjonowania szpitalnego transportu wewnętrznego; W50. wyjaśnia znaczenie higieny w obszarze żywienia pacjentów; W51. charakteryzuje zasady postępowania z bielizną szpitalną, organizację pracy pralni szpitalnej i nadzór nad zewnętrznymi usługami pralniczymi; W52. omawia znaczenie dezynsekcji i deratyzacji w podmiocie leczniczym; W53. wymienia strefy sanitarne w szpitalu oraz zasady ich dekontaminacji; W54. wymienia zasady dekontaminacji w przypadku izolacji chorych oraz w przypadku wystąpienia ogniska epidemicznego; W55. wyjaśnia rolę higieny pacjentów w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym; W56. omawia narażenie zawodowe personelu w obszarze prac związanych z higieną szpitalną; W57. przedstawia zasady bezpiecznego postępowania personelu z odpadami medycznymi. W zakresie umiejętności potrafi: U37. przeanalizować cele i znaczenie utrzymania higieny w podmiotach leczniczych; U38. opisać sposoby organizacji i nadzoru nad systemami utrzymania higieny szpitalnej; U39. zdefiniować procesy mycia, dezynfekcji i sterylizacji; U40. zaprezentować zasady higieny rąk według wytycznych WHO;

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>U41. prowadzić kontrole transportu wewnętrznego;</p> <p>U42. wdrażać zasady zespołu kontroli zakażeń szpitalnych w profilaktyce zakażeń i zatruc pokarmowych;</p> <p>U43. formułować zasady postępowania z bielizną szpitalną;</p>
--	---

- U44. proponować badania mikrobiologiczne do oceny czystości mikrobiologicznej środowiska opieki;
- U45. opracować procesy i zasady dekontaminacji oraz wskazać preparaty do poszczególnych stref czystości;
- U46. dobrać i uzasadnić metody izolacji i postępowania w przypadku wystąpienia ognisk epidemicznych;
- U47. wdrażać zasady aseptyki i antyseptyki oraz środki antyseptyczne do dekontaminacji skóry i błon śluzowych pacjenta;
- U48. edukować personel o roli i znaczeniu higieny szpitalnej w prewencji zakażeń szpitalnych;
- U49. propagować metody pracy zgodne z przepisami bezpieczeństwa i higieny podczas prac z zakresu higieny szpitalnej;
- U50. oszacować ryzyko narażenia personelu na zakażenia szpitalne w obszarze prac związanych z higieną szpitalną;
- U51. zaprezentować zasady segregacji, gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów medycznych;
- U52. znaleźć rozwiązania w organizacji nadzoru nad przestrzeganiem przez personel prawidłowych zasad postępowania z odpadami medycznymi;
- U53. korzystać z przepisów prawa w obszarze higieny szpitalnej i wdrażania nowych rozwiązań w utrzymaniu higieny.
- W zakresie kompetencji społecznych:**
- K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca wiedzę zawodową i umiejętności;
- K7. ponosi odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych, a szczególnie:
- współpracuje z zespołem terapeutyczno-lecznym,
 - współpracuje z organizacjami i jednostkami nadzoru epidemiologicznego w zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń,
 - jest świadomy zagrożeń wynikających ze zmieniających się warunków epidemiologicznych,
 - rozpoznaje i ocenia ważne kwestie epidemiologiczne;
- K8. ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod opieką;
- K9. jest świadomy konieczności systematycznego uaktualniania wiedzy w tym, w zakresie prewencji zakażeń i zapewnienie bezpieczeństwa epidemiologicznego pacjentom;
- K10. dba o wizerunek własnego zawodu.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>pielęgniarka, położna</u>: <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii, 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>Zaliczenie poprzednich modułów</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykłady – 10 godz. Ćwiczenia – 5 godz.</p>
<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 15 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady – 10 godz.; • ćwiczenia – 5 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 27godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 3 godz.; • przygotowanie pracy pisemnej – 3 godz.; • przygotowanie prezentacji multimedialnej – 3 godz.; • przygotowanie studium przypadku – 3 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 42 godz.</p>

Stosowane metody dydaktyczne	Wykład, wykład z dyskusją, ćwiczenia.
Stosowane środki dydaktyczne	Rzutnik. Komputer. Plansze, instrukcje. Dokumenty źródłowe. Film. Materiały demonstracyjne – środki higieny, środki dezynfekcyjne i wyroby medyczne, środki ochrony indywidualnej.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru, odpowiedź ustna lub praca pisemna. W zakresie umiejętności: Studium przypadku, pokaz czynności, kontrola dokumentacji szpitala, interpretacja sytuacji klinicznej, prezentacja multimedialna. W zakresie kompetencji społecznych: Samoocena uczestnika szkolenia, obserwacja przez wykładowcę.
Warunki zaliczenia modułu	Obecność na wykładach. Obecność na ćwiczeniach. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu wiedzy lub pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej, lub pracy pisemnej. Przygotowanie prezentacji multimedialnej. Uzyskanie pozytywnej oceny z wykonania zadania polegającego na analizie studium przypadku lub analizie wybranego fragmentu dokumentacji szpitala. Aktywność na ćwiczeniach.
Treści modułu kształcenia	1. Rola i znaczenie higieny placówek ochrony zdrowia: (1 godz.) 1) bezpieczeństwo epidemiologiczne placówki; 2) zapobieganie zakażeniom szpitalnym w aspekcie jakości. 2. Organizacja systemu utrzymania higieny szpitalnej: (3 godz.) 1) zasady utrzymania higieny; 2) strefy sanitarno-higieniczne szpitala; 3) nadzór epidemiologiczny w zakresie dezynsekcji i deratyzacji; 4) organizacja i zasady prawidłowego funkcjonowania szpitalnego transportu wewnętrznego; 5) badania mikrobiologiczne środowiska szpitalnego. 3. Dekontaminacja środowiska szpitalnego: (4 godz.)

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<ol style="list-style-type: none">1) charakterystyka preparatów dezynfekcyjnych;
	<ol style="list-style-type: none">2) sprzęt, metody i techniki dekontaminacji;3) procedury utrzymania higieny w poszczególnych jednostkach szpitala;4) dekontaminacja izolatek;5) postępowanie z odpadami medycznymi. <p>4. Zasady postępowania z bielizną szpitalną; (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) wymagania fachowe i sanitarne dla pralni;2) postępowanie z bielizną szpitalną;3) usługi pralnicze typu outsourcing. <p>5. Higiena żywienia pacjentów: (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) wymagania fachowe i sanitarne dla kuchni szpitalnej i kuchni oddziałowych;2) zasady dekontaminacji kuchni i powierzchni kontaktujących się z żywnością;3) higiena pracy personelu kontaktującego się z żywnością;4) usługi żywienia pacjentów typu outsourcing;5) bezpieczeństwo żywienia i żywności (HACCP). <p>6. Higiena rąk personelu: (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) wytyczne WHO;2) wdrażanie i monitorowanie procedur higieny rąk;3) wdrażanie i monitorowanie zużycia środków do higieny rąk;4) edukacja personelu. <p>7. Współpraca z Państwową Inspekcją sanitarną: (1 godz.)</p>

<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fleischer M., Bober-Gheek B.: <i>Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego</i>. Urban & Partner, Warszawa 2006 2. Grzesiowski P. (red.), Kowalski M., Lejbrandt E., Malara M., Pawletko R., Sobania M.: <i>Zasady utrzymania czystości w zakładach opieki zdrowotnej</i>, część I. PSPE, Warszawa 2008 3. Pawińska A. (red.): <i>Profilaktyka zakażeń szpitalnych – bezpieczeństwo środowiska szpitalnego</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2011 4. Zeszyty edukacyjne PSPE <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heczko P., Wójkowska-Mach J. (red.): <i>Zakażenia szpitalne. Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń</i>. PZWL, Warszawa 2009
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Dzierżanowska D. (red.): <i>Zakażenia szpitalne</i>. α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008 3. Staszkievicz W., Hryniewicz W., Grzesiowski P., Ozorowski T.: <i>Praktyczne zasady kontroli zakażeń szpitalnych</i>. GIS, Warszawa 2000 4. Strony internetowe: <ul style="list-style-type: none"> – www.pspe.pl – www.who.int/en/ – www.ecdc.eu – www.gis.gov.pl <p>Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.) 2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji (Dz. U. Nr 100, poz. 645) 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 100, poz. 646) 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz. U. Nr 294, poz. 1741)

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<ol style="list-style-type: none">5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716)6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 696)7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, z późn. zm.)8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
	<ol style="list-style-type: none">9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. Nr 139, poz. 940)10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. z 2013 r. Nr 8; poz. 104)11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 września 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. Nr 200, poz. 2061)

MODUŁ VI

Nazwa modułu	ORGANIZACJA PRACY PIELĘGNIARKI, POŁOŻNEJ SPECJALISTY DS. EPIDEMIOLOGII
Cel kształcenia	Celem kształcenia jest przygotowanie pielęgniarki, położnej do realizacji zadań z zakresu zapobiegania zakażeniom szpitalnym.
Efekty kształcenia dla modułu	W wyniku kształcenia uczestnik kursu: W zakresie wiedzy: W58. przedstawia źródła aktów normatywnych dotyczących zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnymu ludzi; W59. charakteryzuje system nadzoru epidemiologicznego w szpitalu, uwzględniając wszystkie istniejące bazyinformacji, mające wpływ na skuteczność i wiarygodność nadzoru epidemiologicznego; W60. omawia zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na stanowisku pielęgniarki, położnej realizującej zadania z zakresu zapobiegania zakażeniom, uwzględniając specyfikę udzielanych świadczeń; W61. charakteryzuje potencjalne rezerwuary i drogi przenoszenia zakażeń w szpitalu, uwzględniając specyfikęudzielanych świadczeń;; W62. przedstawia zakres zadań w obszarze zapobiegania zakażeniom szpitalnym realizowanych przez pielęgniarkę/położną pracującą w oddziale łóżkowym, z uwzględnieniem jednostek chorobowychi udzielanych świadczeń zdrowotnych; W63. przedstawia podstawowe narzędzia pracy wykorzystywane na stanowisku pielęgniarki, położnej realizującejzadania w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym; W64. omawia metody edukacji pacjenta i osób bliskich uczestniczących w opiece; W65. omawia podstawy komunikacji interpersonalnej. W zakresie umiejętności potrafi: U54. prowadzić wewnętrzną dokumentację niezbędną do realizacji zadań wynikających z nadzoruepidemiologicznego; U55. analizować wskaźniki pomiaru jakości w obszarze nadzoru epidemiologicznego; U56. korzystać z oprogramowania edytor tekstu (np. Word) do tworzenia wymaganej dokumentacji w kontroli zakażeń;

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	U57. korzystać z oprogramowania arkusz kalkulacyjny (np. Excel) do realizacji zadań analitycznych w nadzorze epidemiologicznym;
	U58. korzystać z oprogramowania do tworzenia prezentacji multimedialnych (np. Power Point) wykorzystywanych podczas szkoleń personelu z zakresu zapobiegania zakażeniom. W zakresie kompetencji społecznych: K4. przestrzega tajemnicy zawodowej; K11. stosuje komunikację interpersonalną.
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	Wykładowcą może być osoba spełniająca co najmniej jeden z warunków: 1. <u>pielęgniarka, położna:</u> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii, 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii, lub higieny i epidemiologii.
Wymagania wstępne	Zaliczenie poprzednich modułów.
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	Wykład problemowy i ćwiczenia – 30 godz. Analiza aktów prawnych – 10 godzin. Dyskusja dydaktyczna – 5 godz.

Nakład pracy uczestnika kursu	Udział w zajęciach (godz. kontaktowe):	45 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> • wykłady i ćwiczenia – 30 godz.; • analiza aktów prawnych – 10 godz.; • dyskusja dydaktyczna – 5 godz.; 	
	Praca własna uczestnika kursu:	30 godz.
	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 5 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 25 godz. 	
	Łącznie nakład pracy uczestnika kursu:	75 godz.

Stosowane metody dydaktyczne	Wykład problemowy, ćwiczenia, pokaz filmu, analiza aktów prawnych, dyskusja dydaktyczna, staż.
Stosowane środki dydaktyczne	Rzutnik multimedialny. Komputer. Dokumenty źródłowe. Film. Procedury i standardy.Materiały prasowe
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna. W zakresie umiejętności: Studium przypadku, analiza danych. W zakresie kompetencji społecznych: Obserwacja 360 stopni.
Warunki zaliczenia modułu	Obecność na wykładach. Obecność na ćwiczeniach. Obecność na stażu. Aktywność na ćwiczeniach. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu lub uzyskanie pozytywnej oceny odpowiedzi ustnej. Wykonanie zadania polegającego na dokonaniu analizy studium przypadku lub analizie wybranych danych. Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Treści modułu kształcenia	<p>1. Organizowanie, planowanie i doskonalenie metod pracy własnej w zakresie profilaktyki i kontroli zakażeń szpitalnych: (10 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) organizowanie własnego stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa higieny pracy;2) realizowanie zadań na podstawie zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;3) stosowanie przepisów prawa pracy;4) korzystanie ze źródeł wiedzy niezbędnej do wykorzystania w pracy własnej w szpitalu:<ol style="list-style-type: none">a) zakład/pracownia mikrobiologii,b) apteka szpitalna,c) dział informatyki,
	<ol style="list-style-type: none">d) dział zarządzania systemami jakości,e) dział dokumentacji medycznej;5) prowadzenie samooceny wykonywanych działań;6) doskonalenie metod pracy własnej. <p>2. Wykorzystywanie komunikacji w pracy własnej: (5 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) poznanie i stosowanie metod komunikacji podczas realizacji zadań w obszarze zapobiegania zakażeniom;2) kształtowanie mechanizmów poczucia bezpieczeństwa;3) dokonywanie oceny i weryfikacji metod komunikacji. <p>3. Prowadzenie szkoleń w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych: (10 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none">1) poznanie kultury organizacji (procedury np. dotyczące szkoleń);2) rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych personelu;3) wykorzystywanie do edukacji uzyskanych informacji zwrotnych, np. od zespołu kontroli zakażeń szpitalnych;4) dokonywania oceny skuteczności prowadzonej edukacji;5) opracowania i przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej edukacji.

	<p>4. Współdziałanie w obszarze profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych: (2 godz.)</p> <p>1) proponowanie działań w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych.</p> <p>5. Współpraca w realizacji programu zapobiegania i kontroli zakażeń szpitalnych: (5 godz.)</p> <p>1) inicjowanie zmian organizacyjnych w realizacji programu zapobiegania i kontroli zakażeń szpitalnych;</p> <p>2) inicjowanie działań w sytuacji zagrożenia epidemicznego;</p> <p>3) prowadzenie stałej obserwacji epidemiologicznej w obszarach szczególnego ryzyka.</p> <p>6. Realizowanie zadań w ramach współpracy z komitetem i zespołem kontroli zakażeń szpitalnych: (3 godz.)</p> <p>1) realizowanie zadań zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.</p> <p>7. Współpraca z komórkami organizacyjnymi w placówce ochrony zdrowia w zakresie zapobiegania zakażeniom: (2 godz.)</p> <p>1) z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych.</p> <p>8. Zapewnienie jakości opieki nad pacjentem w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych: (2 godz.)</p> <p>1) wspieranie wszelkich działań w szpitalu na rzecz poprawy jakości w obszarze monitorowania zakażeń.</p> <p>9. Nadzorowanie zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności funkcjonowania</p>
--	---

	<p>wytucznych z zakresu profilaktyki zakażeń szpitalnych: (4 godz.)</p> <p>1) wspieranie personelu medycznego w realizacji zadań zapobiegających zakażeniom szpitalnym;</p> <p>2) monitorowanie stosowania przez personel procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym;</p> <p>3) dokumentowanie wszelkich działań.</p> <p>10. Dokumentowanie prowadzonych działań w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych: (2 godz.)</p> <p>1) w zakresie działań indywidualnych prowadzenie rejestru przeprowadzonych szkoleń;</p> <p>2) w zakresie działań interdyscyplinarnych korzysta z opracowań raportu Zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.</p>
--	---

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu

Literatura podstawowa:

1. Ciuruś M.: *Procedury higieniczne w placówkach ochrony zdrowia*. Borgis, Warszawa 2009
2. Denys A. (red.): *Zakażenia szpitalne*. Wolters Kluwer Business, Kraków 2012
3. Dulny G., Lejbrandt E. (red.): *Higiena w placówkach opieki medycznej*. Verlag Dashöfer, Warszawa 2014
4. Kozyra B.: *Komunikacja bez barie*. MT Biznes, Warszawa 2008
6. Rybacki M., Piekarska A.: *Zapobieganie zakażeniom krwiopochodnym u personelu medycznego*. Oficyna Wydawnicza Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, Łódź 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Norma ISO 9001
2. Standardy Akredytacyjne Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia
3. Forysth P.: *Efektywne zarządzanie czasem*. Onepress, seria Quick, Gliwice 2004
4. Opolski K., Dykowska G., Możdzonek M.: *Zarządzanie przez jakość w usługach zdrowotnych, teoria i praktyka*. Cedetu, Warszawa 2003

Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r., poz. 947, z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji (Dz. U. Nr 100, poz. 645)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 100, poz. 646)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz.

U. Nr 294, poz. 1741)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zgłoszeń podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 848)

5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru zakażeń i zachorowań na chorobę zakaźną oraz zgonów spowodowanych zakażeniem lub chorobą zakaźną, ich podejrzeń, przypadków stwierdzenia dodatniego wyniku badania laboratoryjnego oraz wzorów i terminów przekazywania raportów zawierających te informacje (Dz. U. Nr 94, poz. 610)
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 696)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 739)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1509)

MODUŁ VII

Nazwa modułu	EPIDEMIOLOGIA – WYBRANE ZAGADNIENIA
Cel kształcenia	Celem kształcenia jest przygotowanie pielęgniarki, położnej do współpracy w zakresie prowadzonych badań epidemiologicznych oraz nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W66. wyjaśnia podstawowe pojęcia epidemiologiczne mające zastosowanie w opisie stanu zdrowia populacji; W67. wyjaśnia ogólne i szczegółowe zastosowanie epidemiologii;</p> <p>W68. wymienia rodzaje badań epidemiologicznych;</p> <p>W69. wyjaśnia celowość i zasady wczesnego wykrywania poszczególnych stadiów choroby w populacji;</p> <p>W70. wskazuje choroby zakwalifikowane do masowych badań przesiewowych;</p> <p>W71. wyjaśnia znaczenie badań przesiewowych w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;</p> <p>W72. wyjaśnia znaczenie epidemiologii w planowaniu profilaktycznych badań zdrowotnych;</p> <p>W73. wyjaśnia potrzebę gromadzenia danych epidemiologicznych;</p> <p>W74. wyjaśnia podstawowe metody analizy danych epidemiologicznych;</p> <p>W75. wyjaśnia celowość wnioskowania w badaniach epidemiologicznych;</p> <p>W76. wymienia choroby mające znaczenie społeczne;</p> <p>W77. omawia nierówności w zdrowiu.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U59. opisać cel i znaczenie badań przesiewowych w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;</p> <p>U60. przeanalizować przykładowe badania przesiewowe w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych;</p>

	<p>U61. edukować personel i pacjentów w zakresie wczesnych i odległych korzyści zdrowotnych masowych badań przesiewowych.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie aktualizuje i wzbogaca wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K4. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K6. współpracuje z personelem medycznym, zachowując zasady etyki zawodowej i własne kompetencje;</p> <p>K12. kieruje się rzetelnością i bezstronnością.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>pielęgniarka, położna</u>: <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie epidemiologii, 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie epidemiologii; 2. <u>lekarz</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie epidemiologii; 3. <u>osoba posiadająca tytuł magistra lub stopień naukowy doktora</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie epidemiologii.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>–</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykłady – 10 godz. Ćwiczenia – 5 godz.</p>

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 15 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady – 10 godz.; • ćwiczenia – 5 godz. <p>Praca własna uczestnik kursu: 20 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 5 godz.; • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 35 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład, ćwiczenia.</p>
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Rzutnik multimedialny. Komputery z dostępem do internetu i pakietów statystycznych. Przykładowe badania epidemiologiczne.</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>W zakresie wiedzy: Test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna. W zakresie umiejętności: Analiza danych w programie monitorowania zakażeń szpitalnych. W zakresie kompetencji społecznych: Samoocena uczestnika szkolenia, obserwacja przez wykładowcę.</p>
<p>Warunki zaliczenia modułu</p>	<p>Obecność na wykładach. Obecność na ćwiczeniach. Aktywność na ćwiczeniach. Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu lub pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnej. Uzyskanie pozytywnej oceny z analizy danych w programie monitorowania zakażeń szpitalnych.</p>

Treści modułu kształcenia	<p>1. Podstawy epidemiologii i metody badań epidemiologicznych: (5 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) definicja i podział epidemiologii; 2) podstawowe pojęcia epidemiologiczne mające zastosowanie w opisie stanu zdrowia populacji; 3) ogólne i szczegółowe zastosowanie epidemiologii; 4) rola epidemiologii w identyfikacji przyczyn zaburzeń stanu zdrowia populacji, a także śledzeniu naturalnych historii ich przebiegu; 5) rodzaje badań epidemiologicznych, przykłady ich prawidłowego zastosowania. <p>2. Badania przesiewowe – wczesne wykrywanie chorób: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wczesne wykrywanie poszczególnych stadiów choroby w populacji; 2) choroby zakwalifikowane do masowych badań przesiewowych; 3) badania przesiewowe w profilaktyce i zwalczaniu zakażeń szpitalnych. <p>3. Medycyna oparta na faktach – znaczenie interpretacji danych epidemiologicznych: (3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) epidemiologia a medycyna kliniczna; 2) znaczenie epidemiologii w planowaniu i ewaluacji profilaktycznych programów zdrowotnych; 3) gromadzenie danych epidemiologicznych; 4) podstawowe metody analizy danych epidemiologicznych; 5) znaczenie wnioskowania w epidemiologii. <p>4. Epidemiologia wybranych chorób o znaczeniu społecznym: (4 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) choroby o wysokiej umieralności; 2) choroby powodujące skutki w postaci niepełnosprawności;
	<ol style="list-style-type: none"> 3) choroby osób w podeszłym wieku; 4) choroby stygmatyzujące; 5) przyczyny występowania chorób i istotne czynniki ryzyka ich powstania; 6) nierówności w zdrowiu; 7) wybrane programy profilaktyczne chorób o znaczeniu społecznym: <ol style="list-style-type: none"> a) źródła danych o programach, b) podstawowe elementy programów profilaktycznych, c) podstawowe zasady opracowywania programów.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu

Literatura podstawowa:

1. Jędrychowski W.: *Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym*. Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2010
2. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A. (red.): *Epidemiologia w zdrowiu publicznym*. PZWL, Warszawa 2010

Literatura uzupełniająca:

1. „Przegląd Epidemiologiczny”, Kwartalnik NIZP-PZH
2. Narodowy Program Zdrowia (dostępny na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia)
3. Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 591, z późn. zm.) i akty wykonawcze do ww. ustawy w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok, a także w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego